

D

Primo considerare debes
quare veneris et ad
quid veneris et ppter qd
veneris. Propter quid
em venisti nisi solomō
ppter deū ut ipse fieret

merces laboris tui in vita etna. Sicut
ppter nullū aliū venisti ita ppter nullū ali
um debes obmittere bonū nec alio exēplo
te pescere qm studeas ad h ad quid venisti.
Venisti ut frues deo. Secure debet oīs
creatura creatori suo qz nihil habet nisi ab
ipō et ideo debet ei dare qd habet et qd facit
et qd pt. Oīa em seruiūt p posse suo mlto
magis hō quē nō solū cōtū illū ut cōtū
sed insup derogauit intellectu et libeō ab itio
nobilitauit. Nūdi dnm cōstituit sibi filiz
fecit naturā ei assumpsit vbo et exēplo ppo
eū instruxit sanguine suo eū de morte rede
mit spm scdm ei ifudit curā eius hz fuerit

ms. C. 11

ms. C. 11

ms. C. 11

Mulier p̄uili sui et et̄nā hēditatē ei disposuit.
Et pro quāto et quātū tenem̄ ei seruire pre
tens creaturis suis et deligē eū sup oīa qui
nos p̄ oībus creaturis dilexit. Et q̄ nō con
fidis ubiq̄ ut p̄sumas scire qd dñs velit is
omisit te supior tuo ut ip̄e te regat et dedis
ti manū in p̄fessioē ut ip̄e te ducati v̄ia
dei. Vñ nō licet tibi deinceps v̄iū velle
tuo si q̄ ductor tu' ire lubz illuc statū ire
debes et qd ip̄e phibz debes cauere qz qui
artē aquā discā cupit debet regulas sui doc
toris tenere et p̄as aduencōes elināre et
infirmit̄ qui adhuc v̄iorū accessioēs patit̄
debz seruaē dictā q̄ medic' suus oñdit sibi
si cito plene desideat sanari. Ita ut nil fa
cias v̄l dicas qd maḡm tuū nolle p̄sumas.
Te em̄ dedisti ei p̄pter deū et p̄t̄ regnū celoz
et iā nō es tu' si eius au te vendidisti et iō
nil licet te agē de te sine ei' voluntate. Ip̄e
em̄ ē dñs voluntatis tue et cōtractio rei alic
ne iūto dño furtū ē. fur aut̄ celo nō appiat.
Ip̄e rectorē nr̄i s̄ vicariū dei sup nos et nos

Deben⁹ eis obedire sicut deo, no sicut hoib⁹ q^o no opt^o
ipos sed ppter deu subiecam⁹ nos ipos et iam
seru⁹ no est maior dno suo tale te ei exhibe ut
libe te iubeat facere vl dimitte quicqd ei vide
bitur expedire.

De habere pacem cum platis.

Nabe pacem cum platis no derahas eis
nec audias libent⁹ eis detrahere quia
dno specialit⁹ h⁹ vitu punit et in cam
patet q^o vereda p⁹ sui iudicant et h⁹ sibi ma
ledictiones irremediabile acquisiunt. No aut po
deas eoru excessus s⁹ p⁹ q^o hoibus quia in
multis curis no pt quaz negligencia vitari.
Et sepe qd in eis r⁹phendim⁹ ex nro vitio e
magis qua ex c⁹pa eoru qz sepe qd aliud pro
bono facit no intelligim⁹ et io itentione eoru
rapim⁹ p⁹ bono male iudicam⁹. **Aug⁹.** Quod
ad nos p⁹tinet nobis no vsurpem⁹ nec r⁹phen
dam⁹ ea qz q^o a⁹o fiat nescim⁹. Honora eos i
corde tuom⁹ spues eos ne forte et deu spuas
cui⁹ v⁹ta gerut. Crede qd de⁹ inspirauit eis q^o p⁹ ut
te iubeat fac⁹ et p⁹ utilitate tua et anime tue.
Ordinatioes et astitutioes eoru ne fastidias qz
no su⁹ ca⁹ fau⁹ h⁹z tu nescis omnes causas.

188

Frustra non reuertitur discurreas per horum ^{an} fine
horarum exas nisi caritas impellat. Pius quia in
officium pueri studere ut cor ad aliquam deuotionem
exatet antequam incipiat officium. Ideo enim tam
desideres et tepidi sumus in diuino officio quia ante
non sumus deuotione exatati et ita eximus sicut in
frigidum et dissolutum. **U**nde in ipso uino co
gitationes uanas abice et intende huius que psallunt
alioquin uix tumultus carum poteris euadere. Post
officium stude te seruare in deuotione quam contempseris
ne statim effundas te ad ianua. **S**i autem hoc
habes deuotionem iterum saltim conserua disciplina
nam et morum firmitatem exterius propter reuerentiam
nam dei et alios ad exemplum.

De capitulo.

In capitulo non multa loquaris nisi valde
utile sit et humiliter et mansuete. **C**apitulum
tua humiliter dic et correctus valde man
suetudo unde non excuses te quando corripis sicut adam
qui residit culpa in deum et mulierem dicens **M**u
lier quam dedisti mihi decipit me. **S**i de consi
lio interrogatus fueris libere et humiliter dic quod tibi
videtur expedire. **S**i autem non querit consilium tuum
non sit tibi cura nec uelis pertinaciter sententiam tuam

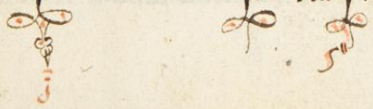
Defendere sufficiat tibi satisfacere conscientiae tuae
In accusationibus non sis anxius dic tibi finem quod
scis contra reglam esse uel ordines statuta sine odio
alioque obis mansuetis et uultu placido quod non sis
non tenetur uel opinando accusare quod opinio sepe
fallit. Non graueris pro accusationibus tuis si tibi
simplex dic tu de peccato tua si uera sint uel parua
alioquin maior surget tibi ofusio. si peccat te ex
cusas quam si humiliter fateris. Si enim quia sunt
et non uel ea de quibus accusaris maxime que sunt scanda
lisare alios tunc peccata uicena uel audacia ^{Abulic}
indira eis pauca obis et modestis ita quod non sis
confusus de quibus accusaris. Deuio de non debet
timere ofusionem gratia hominibus ubi ofusa coram
deo non accusat. Sed sustine patienter quicquid
cum dominus uoluerit sustine. **De correctione.**

Quoniam obicitur a superiore corripis
sicut in capitulo sicut est quod statim flexis
genibus humiliter deprecans. Hoc est
lex antiqua religionis a sanctis patribus edita. Unde
et debes studere ut sicut tibi ordo a tuis senioribus
traditus est ita et tu tradas eum tuis
posteris quantum in te est uel exemplo nisi aliquando non

S bonā consuetudinē inducas ul' discas n' aliquam,
 bonā negligas n' aliquā bonā ul' vultū consuetudis
 ex negligentia ul' incuria tua dilabi permittas.
 nec in tēpo n' i' alijs q'buscuq' modestia p'suade
 poterit. **Quicūq' em' aliqd' exēplū alijs reliquit**
 sine bonū sine malū p'ticeps imitatorū suorū
 erit sine i' supplicio sine i' p'mio.

Qualit' tui
mesa h'as.

Mesa nō sūt p'ronaq' **mesa h'as.**
 vides q's in latere tuo sedeat et quid
 faciat ul' qd' corā se habeat tibi soli et dō debes
 eē intentus cū disciplina et timore et cū silētiō
 conude et nō cū impetu gula q'si nō posse satiari.
 Non te effundas totū sup' cibū sicut canis fame
 licus nec ate q'ras sanare oculos q' palatū sed
 cū grāvū actioe sufficiat tū p'ncipia. et sp' velis
 p'ona penuriam sustinere q' sup'undare. nihil
 spernas eorū q' tibi apponuntur n' idigneris
 si aliqd' defūctū est i' admittis ul' sale ul' rotina.
 Rogita q' multo meliores te et multo viliores
 et pauciores sūt cōtenti. q' qd' tu ab eis p' magnū
 delictis acceptaverit. **Non** sauptas familiaris
 amica chrisse placeat tibi i' oibus et ipaz suo
 conatu āplere et abis i' vestib' vten silib' libris

et edificas et in cibis. Vide q̄ huius gestus
hnt paupes qm̄ s̄m̄ ensu q̄ pauidū am. m̄q̄
audiat aliq̄ q̄remonia de te p̄ aliq̄ defū tuo in
cibo ul' vestitu sp̄ reputa te idignū de hys que
habes qz defectus extior crescat i' augmentū gr̄
interioris a m̄dianis bone op̄ae. sic hndare ex
terius i' op̄ia gnat interiorē. De m̄tura d̄me
dendi diffi' est dar certam rglam nisi ut inter
ista duo medū teneas. ne ita parū sumas ut
i' vltis deficias et a tōi labore frangaris ul' ne
ita m̄lū sumas ut p̄ abū nō possis orare
ul' lege ul' agilis et ad ea q̄ expedit. Intra
ista p̄a exp̄iēcia m̄tra est. **De dormitacōe**

Tempore dormitacōis esto q̄tū ne p̄
aliq̄ m̄q̄n' aliq̄ mō sine oracōe sine
dormies. Quocūq̄ euigilaueris
statū tibi occurrat memoria dei tū gr̄at acti
one q̄ ip̄e euigilat sup̄ nos qm̄ dormin' ut cus
todiat nos. Cū dormire vid' p̄t̄ tendere
debes ad d̄m orando ul' meditando et ita i' hac
dormias meditacōe. tūc enī sopn' exiit tibi
dulcior et puriora sopniab et euigilab deuo
tior et surges alacrior et facilius redibis ad

✠

eandem deuotionē i q̄ p̄mo fuisse. Et lūz dormi-
 entibus nō t̄putādū t̄ videatur q̄ facitūl pa-
 cū t̄ h̄ iudicant̄ est valde religioſo hōi ita totū
 obuitū t̄ ſopno ſic p̄c̄ iac̄ dactis māib⁹ et
 mēbris r̄poſite etiā māibus i ſinū r̄tractis cū
 p̄ter h̄ maxie veſtiti et cincti iac̄ debeant ſu nō
 h̄cām p̄tate circūdūdi man⁹ hanc et illac̄ i
 nudo corpe et ut magis pati ſim⁹ ad ſurgendū
 oīō. Diſcretio in h̄yſ oībus nōiā eſt p̄ quam
 corpe caſtiget̄ p̄ndent̄ ne aduſus ſp̄m rebellet
 et r̄uſum diſcrete foueas ne ſub ſarāna cor-
 ruat et ſp̄ualem p̄fectū impediāt p̄e nimia
 debilitate.

De labore.

Labores r̄os et ad alia hūilitatis
 officia maxie ad illa obſeq̄a te exhibe
 que alij pro ſua vilitate n̄mūt et q̄
 abhorrent.

Quā vtile eſt ſuere miſſe

Miſſas libētiffic ſui qz h̄ eſt officiu
 anglis deputatū. Ipi em̄ dno ſuo
 vbiq̄ deuotiſſic ſuūt. In h̄ miſſico
 mltiplex eſt ſeruiū.

Pro hōi opus exācū.
Secūdo opus caritatis eſt qz p̄ximū p̄mouet
 i bono. **T**ercio opus deuotionis eſt qm̄ aſtas
 n̄aſe ſūmū eḡis et cū eo loq̄ris i oīō m̄yſtrād

2
cū angelis q̄ similia: ex h̄ m̄ seio eris.
Et h̄ em̄ sp̄cāl̄ sacerdos et oēs t̄m̄p̄ales tenet
orare p̄ te. Immo tot̄ em̄ v̄biq̄ frat̄ū cop̄v̄it̄
om̄ gerat̄ q̄ d̄no suo de celo veniet̄ cū devot̄is
s̄ma gr̄atum addē deberet̄ m̄strare si possent̄
addē. Et v̄ix p̄t̄ eē qm̄ d̄s aliq̄ sp̄cāl̄ gr̄a rem̄
neret̄ ei etiā in p̄nti q̄ libent̄ et devot̄e m̄strat̄.
Illo em̄ facto nil mel̄ nil fact̄ p̄t̄ esse in terra
Quid em̄ d̄s min̄ facit̄ cotidie veniedo sup̄
altare qm̄ de celo descendens forma sup̄sit hū
mana. Et iō v̄l̄st̄ nob̄ memoriale loc̄ d̄ct̄ōis
sue i seipo / Incarnat̄ōis redēpt̄ōis gl̄ōificat̄ōis
iustificat̄ōis atq̄ eandē figurā id̄st̄. Sic
pat̄t̄ h̄ys q̄ diligent̄ cōsid̄ant̄ huī sac̄menti
iustit̄iōez celebrat̄ōis et p̄cept̄ōis fructum.
Nam salubre ē sepe cōitare a q̄ oī devot̄ōis
et studio v̄tutū et custodia sui nō solū a maḡ
nis p̄cc̄is s̄ etiā a leuitatib̄ v̄borū et cogita
tōnū se ad h̄ stud̄ aptare lic̄ d̄ t̄p̄e debeam̄
eē solliciti de h̄ys q̄ b̄o s̄t̄ t̄n̄ max̄ie nō eē solli
citos oport̄ cū ad suscept̄ōez xp̄i nos
paramus.

De confessione.
Sepe confit̄e ad min̄ ter i septimana
et simplex sicut̄ aḡlo q̄ sc̄iz secreta

191
cordis tui no adicias uelamen exagardis ul' ocul'
tuoris ul' etia alienationis n' iplacite cofiteas ut cofes
sor tuus no intelligat qd noies sed ipeatim ei quid
feceris et unde et pure cofiteas. Historias et fita
alioz noli recitare sz qd recolis excessisse a tpe quo
migrime cofessus es h' dic breuit' et pure. Noli
logum tractatu tene' i' tibi i' Afessione tua qz gnat
tedu' cofessoru tuo. Ita em poteris condue i' tua
oie dno cofetu' et defectu' tuos ei exponi qd sentis
i' singlis uirtutibus. et nullu' expedir sup hys ab eo
remediū postulare miseratio. Paru' etia ualeat
Afessio nisi pponas de cetero calie' tibi in hys que
cofiteas et studeas te emendare. **De cella.**

In cella libent' esto et aliqd age i' ea
qz edificat te ita q' no loq' sine lucra n'
ad alijs p'as n'itates ire sine lucra
liberu' arbitriu' h'eat sicut oli' i' egypto scdo legim'
vixisse qui si gloriā cupim' adipisci uirtuē imitemi.
lege scru' uita' et doctriā ut i' opaco'e eoru' istruas
huilicris et attendas ad deuotionē ul' puocaris ad
studiu' et reformeris i' intellectu' scripturaru'. et illuc
ris i' fide ut scias discernē uerū a falso uicū a uirtu'
remedia tēptaco'nū et uicior'. Non legas ad h' ut
doct' uidearis n' cā curiositatis nec legas que no

edificent qz noua lectio nouas gnat cogitantes et ex
tigit metho deuotione. **De disciplina i castis**

Du psumas magna de te stude se tempm
despicere et huiusmodi usqz ad tra. **Quia**
ita securus sis et abscondit qn discipli
nate te hcas et caste i gibus i visu tactu gustu ac
si uidearis ab aliq. **S**ato qz scā angli se nobiscū
et sp et ubiqz uidet oia q facim qm aspectum
debem? uerere et pnaā reuer. **V**idet etiā ipse
nos de? iudex nē. **V**idet ipascentia nra testoz
q facim? et accusat. **Q**ui at magis uet homi
aspicū qz dei et anglor et ipe cogit nō est cast?
amor boni s; ex timore detrimeti spalis hōis
et talis nō est uerus xpi seruus qz adhuc hōib?
magis placere cupit qz deo cui cū p? debes
displere illi magis affectas placere. **N**emo

De hūda uerūdia
Ter hōis te exhibe uerūdia et gōsū modestū
affabilem et dulcē seruosū. ut et disciplina
cōseruus et tū ex austeritate nō sis aliquib?
onerosus. uocōs et dissolutōes nūqz uerreas
vl vba scurilia alicubi pferas n libent au
dias. **Q**uic em d dētāt te audire si audēs
etiā ipe pferes. **S**eru? aut dei ita castus

192
debet esse in sibus factis et vbi suis ut notatu
horreat q̄ miderent sonat sed etiā ea que dat uel
ligere aliq̄ turpia licet sint palliata aliq̄ hostie.
Sed gestus et mores tui et sermo et aspectus et
missus q̄dā hūili v̄cundia debet esse ornati ut
nil appareat in te datū ul̄ p̄posū et audacie pre
sup̄cōnis notabile. V̄cundia e maxim̄ decor
et religioso p̄cipue i iuuenib⁹ ita ut q̄ eā p̄ponit
vix aliq̄ spes sit eis q̄ fiat boni et v̄tuosi. Sicut
em̄ timor dei cōpōit hōies et ordinat i iusticia ad
bonitatem. Ita v̄cundia cōpōit extussecus ad
disciplinā. Nemo sit tū ita familiaris coram
quo positus obliuiscas v̄cundie tue. Iness⁹
tuis sit maturus nō leuē curas sine nāte
n̄ vultū geras erectū s̄ mediocrit̄ depressū nec
vagus oculis nec more sc̄larū cōposito ḡdū
mēdas n̄ brachys multū ventiles sed plane
et hūilit̄ vade q̄ ex deuot̄ orōe exas sc̄des nō
pige i lat⁹ te v̄clines n̄ cura longe extendas
maxie p̄tib⁹ aliq̄. Extior q̄m cōposito corpis
est iudiciū deuote mentis. R̄sus sit modat⁹
et rarus sine calhino. stude vultū esse serenū
nō turbulent⁹ ul̄ idignabūdas magis oñdes
bonitatem q̄ dissolutōez v̄ba tua leuis sūt v̄sus

humilis sine pectore amaritudinis vel obliquae
redargutionis aut irrisione sic forma verba tua
ad alterum sicut tu non haberes pro malo ab altero.

De de absente loque ac si eum faceret presens
te assistere et auscultare. **De detractione.**

Non timeat te quisquam quod in absentia sua
fama sua denigret in aliquo. Magna est
viciu in religioso aliquid de absente loqui quod
exuberaret loqui si ab eo audiret. Non libent
audias detrahere alicui sed aut fuge detractionem aut
specie caute si potes nihil enim tibi potest audire
nisi quod quibuscumque super illum qui refert quere potest
si potes aliquid laudabile in alio invenire vel quod edificet
te vel auditores. Humores nefarias quae inquietant
cor et devotionem exhauriunt et tempore sine utilitate
consumunt. Quia quae sunt non omnia effundat quia vas sine
operculo quod statim coarctat et effudit quod coarctat
et si immodice et pulvis patet. Non sis libent
in turba nisi ubi tractat de deo et edificatione.
Non clamorose in loquendo non impetuosus ad eum
porandium.

De iactantia cavenda.
Iactantiam diligentissime cave ne vniquam deo
alicui scire quod tibi est commendabile non vel
amit gloriam. Dixi ita aliquid potest esse

quæ intelligit alii licet tu dicas et abscondas. Si
te p̄das et comendas, veridebis et vilificabis et
vni p̄us edificabit, postea despiciet. Cuius quippe
laus i p̄po ore sordescat. **De multiloquio.**

Maledicta cõmuna mendana lema fruida
iuramenta et oia turpia vba licet sint
iocosa ab ore religioso p̄petua anathe
mate sũt attendenda. **Wu Jacobus.** Si quis
putat se religiosũ eẽ nõ refrenas lingua sua
sz seducet cor suũ h̄ vana e religio. Verba
iocosa sũt fuge. Quiaq̄mõ p̄mũ sine non
putat eẽ tũ corũ. Suetudo cõtinua gnãtũ
peccatũ et sepe tũ q̄ licet elaxam lingua in
vba iocosa dũ nõ autim dilabim̄ paulatĩ
noctua ex q̄b̄ orũt q̄q̄z detractioes mĩmũ
nes turbationes dissolucõnes et ḡnes cõsuetudaz
corruptiones.

De auditu.

De deo libent audi loq et tu ipse loq̄ris
p̄ mittat cor ad studũ virtutis et offm̄
deuocõnis. Audi humilit et pacifice
bona ab hys q̄ dicũt nõ disputes eõtra. Sũnt
aut qdã qui cũ audiũt aliq̄d bonũ ne ipi vi
deat ignorasse bonũ qd̄ alt̄ p̄posuit statim volũt
de h̄ disputare ut videant ipi de h̄ aliq̄d scire
nõ em̄ ḡnt edificatões sz d̄apnatões et ido mltie

bonae collatione amittitur.

De contentione

Noli esse contentiosus in alio, quod si bonum est et verum quod alter proponit tui non est resistere propter aliquam ostentationem. Si autem non est bonum melius persuadebis et veritatem pacifice demonstrando quam alacriter arguendo.

De modo loquendi

Quoniam loquens voce submissa vultu placido moribus disciplinatus et quietus esse studeas et quae tunc loquens magis autenticum est et utile. Non sis audax coram senioribus tuis si verandus et auctoritas doctrinae verum. Seniorum est docere iuvenem discrete humiliter.

Noli otiosus sedere et intendere rumoribus et fabulis quia principaliter duplex malum ex hoc ceteris peius rebus vitium et verandus tui patris ex hoc detrimetur.

De exemplo christi.

In omnibus virtutibus et bonis moribus semper sponde tibi illud clarissimum speculum et locus sanctitatis perfectissimum exemplum scilicet vitam et mores filii dei domini nostri ihesu christi quod habet nobis de celo a patre missus est ut praeberet nobis in via virtutum et lege vite et discipline suae exemplo nobis daret et erudiret sicut semetipsum. Ut sit

ad ymaginē eius naturalit' creati sumus.
 Ita ad morū ei' similitudinē p' nra' possibili-
 tate reformem' q' eius ymaginē i nob' p' p'iam
 fedamur. Quātū em' q'libz' sc'v'tatū mu-
 tacōne hui' d'formac' studuēit tanto em' p'p'i-
 quoz' i p'ia et filioz' i gl'ia claritate cit. Descri-
 be tū i corde tuo mores ei' qm' hūilit' se habu-
 erit ut hoīs qm' benigne ut discipulos
 qm' modestus in edendo et bibendo quā
 misericors sup' paupes q' se siliem fecit p'
 oīa qui ei' familia sp'ialis videbāt quomō
 nullū spreuit ul' horruit etiā si eēt leprosus
 qmō diuitib' nō adulabat nō anxius p'cor-
 pou' necessitatib' qm' v'cūdis visu qm' p'auē
 ad contumelias q' m'itō i r'isib'us. Nō em'
 studuit se vindicāe v'bo mordaci et amaro s'z
 blando et hūili r'isō alē' maliciā sanādo.
 Item qm' d'positus in gestib' suis et moribus
 qm' sollicitus in carit' salut' quarū etiā adre-
 mou' dignatus quomō se ipm' p'buut exēplū
 oīs boni quomō familiarit' mulierū de-
 clinavit tā exēpli boni. Qu' etiā discipuli
 mirabāt q' solus cū samaritana loq' batur
 eo q' quasi solū videbat de ipō. Itē qm'

66
11
pauis laboris et penurie qm spaciis i afflic-
tib⁹ quo cōdescendebat fieri mox impōni quo
oē scandalū auerit quo p̄iores nō speruit q̄
dement penitentes suscepit q̄ placid⁹ i oibus
fuit q̄ studiosus ad grōnē q̄ prompt⁹ i mōstrā
do sicut ip̄e dicit. Ego i medio v̄i sū sicut
q̄ mīstrat quo iactantia et oēm singlitas nō
dū declinat q̄ sobrius ad vigilas q̄ obediēs
p̄tibus. Ista talia dū n̄r ihu xpi acta i
memoria tua p̄mqua sunt vt oib⁹ factis et
vbis sp̄ q̄ i exemplū in cū p̄spicias sedens
iacēs comedēs loquēs solus et cū alijs ex h⁹
em magis diligēs eū et familiarē eū grām
et fiduciā assequis et i oī v̄tute p̄fior eris
h⁹ sit sapia tua meditatio tua studiū tuū
de ip̄o sp̄ cogitare et ad illud exemplar n̄r et
foris cōponē q̄ i oibus sp̄ in optio et p̄fissimo
modo se habuerit qui in oibus et sup̄ omnia
optimus est.

De modo cantandi.

Uam curiale nō frāgnis i cāntido
q̄ si q̄ris deo placē cāntido tūcā
puri cātanūs et simplicia tanto
magis placeb⁹ a. Si v̄o queris

auditoribus placere tunc vana gloria est. **S**i tu ipse
placere vana levitas est. **S**i edificator auditor
quis cantando quomodo magis fugis veritate tam ma-
gis edificabis cordis puritate et devocione. **D**e
attendit magis cordis puritate quam vocis sonitu.

Sicut quidam ait.

Non vox sed votum non cordula musica sed cor.
Non clamor sed amor sonat in aure dei.
Finale clamabis ad deum quippe est omnis invocan-
tibus cum in veritate. **I**ntencio tua debet in divino
officio magis ad hoc esse ut ex verbis sacre scripture
elicias spiritualem intellectum et devocionis affectum
quam curiale exprimas notas cantus vel voce
trullando exaltas. licet quidam religiosi frustra
in hoc arbitrantur se obsequium prestare deo. **P**u-
ritas cordis et mentis devocio illa sunt in quibus
deus delatatur. quod est de quo non est cura deo de
hoc seruo suo non debet esse cura multum sufficit tibi
ad omnem curialitatem morum vocis et horum et res-
tium ut non in te appareat quod offendant vel scan-
dalizet intuentes si nihil elatum nihil lascivum
nihil dissolutum nihil turpidum in pacia vel singula-
tatis colore notabile in te videatur.

Quoniam aliqui **De egressione foras**
domū. te exire contingit id aliqui dum differ
propter h' adūte q' tardas te desides ad
egrediendū nisi qm obia te cogit ul' aliq' causa
vtilis et rōnabilis h' requirit. In domo q' siste
debes et a turbis hominū abscondit latere
h' tūcā ē religioso qui sibi vacare desideat p'p
em de deo deuocōnis domo colligit hoc foras
spergis poa' q' auget ul' cōseruē. Qm sepe ex
peri sum' tam in nob' q' in alijs. q' frequēs
exitus et cōuersatio in s'clo et occupatio in via
exteriorūq' negotiorū deuocōez extinguit formidē
sepe tepesat forte p'positū mentis emollit cor
dissolutū reddit studiū p'ficiēdi debilitat de
lectas docz amare tps sine fruct' expende
v'ba ociosa multiplicat iocis et trifis iten
de orōnes negligere hōs canonicas desidio
se et cursu dicit. Tandem subintrat aque
t'ptacōnis in nare cordis p' rinas dissolu
cōnis et cū nō exhauriūt' p' di' s'ioz p'prij
status et purā d'fessione nec fortit' obstruū
vime p' diligētē custodiā paulatī auget'
donec s'bmērgūt hoies in p'ccm et i' cōfusione

Hoc tñ nō dico ut diffiale te reddas ad obediēdu
 qñ uberis exire si nō dz tñ cō solacō vagari ext
 donū Vñ quātū i te ē sp diligēs donū latere
 nisi obediētia ul vtilitas aīe aliud requirat.
 Cū aut exieris nō mltū circūspicias i platea
 ne forte videas vñ temptatōs postea ul i ordine
 impediariō p fantasias corū q incaute expectisti.
 David enī cecidit in spā adulterij excauto re
 spectu mulieris quā forte aī nūq̄ concupuit
 nisi p h̄ cā incaute expectit. Oculi tui sunt in
 capite tuo et cogitacō tua vset̄ circa dñm ih̄m
 xp̄m q̄ ē cap̄ om̄i mebrozū carnis. Ita ut non
 desides ea q̄ corā te sūt nisi quātū nūtas v̄q̄t
 vt quātū vales talē te i donū speras q̄ existi
 h̄ est ita deuotus ita mundus corde amās silecū
 alle. Per terrā at vadēs pacifici cū frib̄ nūq̄
 comandas etiā. si tu meli nōstis q̄ ip̄e ul iustū
 noueris s; cōtō ade cū tūq̄llitate animi qz cōten
 cōibus raro emēdat̄ aliq̄s in te. Si ipacificus
 es nūq̄ poteris interū aliū pacificare. Inripe
 p̄us ate ip̄o et tūc facili alios corrige. Cū qd
 turbat̄ vbatū docē magis ep̄itet te ex p̄cāa dicit̄
 ut cū p̄gna q̄ ex maturo filio ut fratne erudiat̄.

Dñi versu

Castigans aliu castiga te prius ipsum.
Et castigatus sis castigare paratus.

Magis aut edificatur exēplo pacē q̄ q̄busdāq̄
vōibus q̄s ei p̄ponit. Virtus em̄ ai vicio nō
docet. Sic p̄ impaciāz nō potēs aliu docē paciāz
nec humilitatem per supbiā. Socialis q̄to
ī via s̄z nō dissolutus. ne sp̄m orōnis extiguas
p̄pter societatem. Cape horas ad adorandū
et meditandū tā in via quā in hospitiā. Poli
ex toto temp̄m negligē nec cogitare q̄ vobis d̄t
ferri quousq̄z domū euerteris qz si nimis
infrigidatus fueris a feruore postea difficulter
recuperabis. **Dñi Versu**

Qui nō est hodie cras minus aptus erit.
Hoc tū nō dico q̄ possis foris ī eadē p̄tate ma
nere sicut in domo. S̄z ut scias mētē ad studiu
tūū dirigē gūtū potēs dñō te adiūuāt. Int̄ oēs
caue oē qd nō est bonū exēplū sicut fidēlem
seruū dei dez qui dñi sui honore p̄mouē
cupit. Nos em̄ sum̄ familia sua ip̄i. Et
sicut p̄t familia ex disaptiā familiae sue

Handwritten flourishes and initials in red and black ink.

honorat^r ul' iuria inhonorat. Ita scias qd
 nos facim^r int' hoies h' aliqui reddat i laude
 di' ul' in cōtemptū et specialiter poti sum^r int'
 hoies ut a nobis edificent. Parū pfiat vba
 nostra si nō diftarent exemplō bono. Et si nō
 sum^r tam pfi ut possim^r ad virtū exempla oīdē
 saltē caueam^r mala ex^a q' nos ipi solem^r i reli
 giosis alijs rphēndē. Caue etiā ne cū feminis
 multū loqris nec vltū earū studiōse rspiras
 ul' man^r cōrectes ul' nimis ppe sedeat. Nec
 leuit^r eis arvideas n' libent^r cū eis susurres n'
 angulos ad colloqia earū rtras. Quia h' oīa
 etiā si nil tēptatōis ingeret tū nō offugeres
 notā suspiciōis et infamie maculamentū
 qm' vix postmodū posses de te eie cū pudore.
 Sic te h're decz cū ei fua ac si marit^r hūis
 uel platus tu' iux^r te sedeat rsideans et au
 diens q' tu facis ul' dicit^r ut qm' supūciat et
 videat te cū ea loquēte in nullo sit exubescere
 nec aliq's possit tibi notā suspiciōis pponē.
 Et si silū meū nō speras cōsulo tē q' nūq's
 aliq's singlātate cū aliqua muliere cōtrahat.

Era si religiosa sit et scia qz excepto pialo car-
nalis temptacionis qd sepe ex tali familiaritate
constituitur du no timetur malu qd latet spic boi
excepta etiā macla ifamie q ex h' cōcipit.
Magna inquietudine cordis facit h'is priuata
affectio. Hoc sufficiat ti de hac macla dixisse.
Euia subis h'ec pūtatem cordis et ee ai do
et honore specialē m' f'eg h'ec tūc absade fa-
miliaritatem mulierū. Dilige cōt oēs bōs
mulierē et deuotas et in nullo exasped aliqz carū
et meliores in corde tuo reuerē p'p' g'az spūs
sā. tū ut dixi noli te occupare cū eis s'z bre-
uiter et benigne salutando eas. Quando nō
potes bono mō declināe cū matricite comē-
da te orōibus carū simpliat' si discrete sint
et h' patebit eis si oportune tūc meli' ē nō
occupae cū eis. **E**sto tūc ipi' nō des aliau-
platem cordis tui nisi deo et plato tuo p'p'e-
dū. **E**sto expeditus ab oib' actōib' affectōib'
et occupacōibus alienis. Ita q' nulli plato tuo
molestus sis p' licētia agendi ul' excedi ul'
dandi l' accipiendi. Ita ut libe te suo arbitrio comittō.

Et q̄ ip̄e tū dixerit me nūm̄ratōe et diffi-
 cultate s̄c̄i cū oī hūmilitate et hylāitate facias
 ul' phibitus dimittas alioq̄n quā fiduciā
 possēs h̄re de merito obediē quā vovisti deo
 et in man' viciarij sui plati tui. Si tū pec-
 ipātas tuā ul' importunitate tuā cogis cū laiciat
 tibi q̄ ip̄e vellet te p̄xē. **T**ūc tū nō intras p̄
 ostiū in onile s̄c̄i religiois. Sicut ip̄e xp̄s nō vult
 facē voluntate suā s̄c̄i p̄s et ita fur es et latro fur
 q̄ alienā rē h̄c̄ ep̄a volū quā plato tuo r̄signacōis
 eo tanto vsurpares. lat' q̄ tū ex' aliis s̄cipulis n̄
 carēs. Et aut' huc breuit' p̄curā oīa q̄ sup̄ dixi.
Esto deuotus deo et cor tūū q̄ntū potes cōtēpa
 sibi. **E**sto plati tui hūmilit' obediēs n̄ r̄cores
 cōtra ip̄os teneas n̄ spernas eos n̄ iudicēs nec
 nūm̄rēs de ip̄is esto cū fr̄ib' pacific' spaciens
 esto ad v̄ba dura et ad reprehensioēs. **R**eliquale
 iudicare aliquē nō suspiciosus esto obsequiosus
 et maxie c̄firmis et i hūilib' obsequijs sequisse
 ora esto i choro disciplinat' et intent' deo. **I**n ve-
 tu et vestitu esto discret' modest' et i alijs que
 corpus nūtas r̄gret esto i cella libent' fuge v̄ba
 ociosa plane loque modeste et iocunde verax sis

Sed casus est cu' timet defectus pbatiois et agit criminalit' ubi licz obligat' accusas ad talione id est si'alem pena' si' pbatioe defecerit.

Tertius est in q' no' tenas ad correptores alius qm culpa illi' que' corripere debes nota e' plato suo tanq' iudicia ul' q' factu' e' notoria q' q' confessus e' in iudicio ul' q' ductus est.

Quartus e' cu' meliori ope vacas ul' salte' q' bono tu' ad correptores no' sis obligat'.

Quint' casus e' qm multitudo ul' p'as est in dpa ubi correptio plus nocet qm p'dest.

corrige'

Rondu' tu' est q' plat' corripere debz tam corrigibilem q' incorrigibile siue melior siue deterior offa debeat ex correctione.

Cui' in xpa' delinquentes noluerit cos' p' d'ubio tacendo pastor occidit. Illa aua' bn e' do' subiecta et a bn obedit q' oia' madata e' custodit bn et h'is b'ndicoz di' h'ebit. Videas quaz' os' d'ca'oz ex q' puenit huillitas q' lapidat' supbia.

Prima e' me'oria fragilitatis. **S**eda e' vite nre breuitatis. **T**ercia e' os' d'ca'oz morte de yho' tub' dicit Job. Compat' su' luto et assu' milatu' su' fauille et ana'. Compat' su' luto os' d'ca'oz sue fragilitatis et va'itatis fauille.

per consideracionem vite breuitatis. Tercia per considera-
cionem mortis. Quarta est consideracio peccatorum
in psalmista. Quiliati sunt iniquitates suas.
Et in psalmis. Rex in corde viri humiliavit
eum. Quinta est consideracio humilitatis christi
saluatoris nostri. In ysaie. humiliabit homo ad
factorem suum et ad consideracionem factoris sui
inclinati et humiliati. Amen.

**Inapit speculū bñi ber-
nardi abatis darevall**

Speculū emendacionis vite desidero
tactus cogitacionū locutionū
operū suorum sollicitus explora-
tor vniuersos excessus suos corrigere nitit
in pagine frequenti lectione et assidua me-
ditacione tamq̄ in speculo peccatoris hōis
sui faciem contempletur. In primis ergo
exquo surgit ad vigilias vite sue tempus
per momenta singula debz monachi
spūtare vitā et videre bonū spū faciat
et malū ruitat. In oī ope suo spū dicat
sibi. De mō moitur. Res facis ut iud.
Ad psalmodiā spū cor habeat ut ad aliquid

Sublimi⁹ rapiat. Sed et omni q^o ibi dicit^r
 vsq^{ue} ad vna^m h^uam se precto nouit debi-
 torem vel dicens ut in h^uo suo ul^{tra} audie-
 di in alio. Ad ifualla debz se d^uae ad oroz^{em}
 uel n^untati cozp^{is} p^ouide. Ita t^u ut vades
 et ediens sibi dia^m se nouit sursum corda.
 Non est sp^{iritu}alis p^{ro}port^{io} detinentu^m si rogat
 ifirmitas rigoris p^{ro}ssim aliquantulu^m relaxae
 feruorem. Tempore letioris orae potest aut
 si ad legendu^m accedit noⁿ quat^r s^uaz s^z sapore.
 Est sem^{per} sacra scriptura p^{ro}tes^{is} iacob ex quo
 haueunt^r aque q^{ae} in oroe fundu^t. Nec se
 oraturo ad oratoriu^m est eund^u s^z in ip^sa h^uone
 contemplatⁱ potest et orare. Sacris alt^{arib}
 si sacerdos est tamq^u vn^u ex sumis angelis
 in sp^{iritu} totus assistat. Si minist^{er} tamq^u
 d^{eu}s angelis animis s^{er}uet. T^{em}p^{or}e laboris
 n^u aly^s eat ad labor^{em} vbi cosidet noⁿ qd
 agit s^z p^{ro}ter quid veniet q^u s^z noⁿ laborae
 veniet s^z penite^{re}. T^{em}ssante manu sp^{iritu}
 laborat l^o orando l^o meditatio q^uis i ip^so
Regis

labore id spm faciat teneat. Ad mensa
no solu fauces sumat cibū s; et aures efu
riat vbu dei. Non em totus d; madūne
s; sic cor occipet ad vbu dei ut sole fauces
sumat cibū carnis. De h; aut plurimum
gaudeat si ea viliora q; alijs apponant.
Nam reuera felicites sūt q; in sustinenda
patate fuerit aut felicites. In gratias
soluendis p duob; se nouerit supplicandu
vel p pctis s; coz de quozū dimissio
sustinet et forsitan ena time debz de cogu
suo sup necessitatem aliqd idulset. Si
vocat ad colloquū s;dm vglaz lenit et sine
risu pauca vba et rōnabilia loqt et anq;
ea pferat bis ad linnā veniat quā p semel
ad lignam. Si au scilicet loquedit e
tūc maxie adhibeat custodia ori suo ut
nullū oīno pferat q; nō edifiat audientem.
Sic g; in tūctis se habeat ut nemo dubitz
q; eū vidat qn vē sit monach;. Post
cōpletorū singlis dieb; caplin teneat sibi
et diocanis cogitaciōib; suis ponat cum eis

rōnam diligenter cogitās qd ipō die cogitatione
 locutiōe l' ope deliquit public' l' puatim. Et
 p' singulas noctes latm suū lauat hor est
 singlis p'ctis lacrimis et dolore purificat' dili-
 gent' de singulis opitet. In crastino public
 de apertis de occultis vō secretis factur' confessio-
 nem. Sic ut p'fita sit tria debz habe' scz
 ut sit voluntaria nuda et nuda voluntaria
 l' p'p' deliberatiōe et p'posito. Nuda ut nuda
 pub' gessit opicat' p'ctm suū Nuda ne et p'ctm
 suū p'cedat sicut Sodoma et gomorra sed
 simpliciter itentōe se accuset. In capto q' publi-
 ce offendit manifeste r'uelet et tamq' asystens
 iudici i' oibz se ibi habeat loq't' l' r'ndeat
 l' p'clamet. Clamor ei' inter' et exteri' oleo
 aūtatis sit p'inctus. A nemine q'terūq; mu-
 n' accipiat. Remine habeat familiarem.
 In oibus fugat singl'itatis l' annāciōis notā.
 Loquens nil dicat vñ multū exudit' nil tim-
 ve religiosūbi possit p'ctū. Ad interrogata pau-
 as r'ndeat v'bis. Si de sc'ptura si de moribus
 aga' aūre paret nō ligat'. Cū loq't' nō s'ideat
 eloquēcie sz s'mo a' s' p'pon' r'ustian' q' v'ban'

In oibus agendis nō studeat aīualis
videri. Salua honestate fugiat oēs hōis
in p̄tate p̄olios maxie salares. Sectetur
dōa dēs labōis lōēs et cētās obsuācias in
q̄bus nō sit vitula effraym docta diligere
tentivā id est ad h̄mōi nō vsuetudī s̄z deuo
ciōē trahat. Oroēs q̄ ip̄cānt p̄mo loco hu
beat ne sibi blandiat de p̄uatis orōibus
suis q̄ in s̄do loco ei habende s̄z n̄ p̄cept
orōib̄ desidiōs̄ et negligens ficit. Sicut
famulātas iudic̄ hōm̄ n̄ltomagis
miliōrū. Sit faces cōis cū cētās it̄ v̄cō
diffilis. hoc ē nō nimia ḡuitate cōtracta
nō locuācōe dissoluta s̄z quadā mediocritate
bona regat. ut de s̄o martino legi facit
eū nō fuscavit moroz. n̄ leuigauit visus.
Fuit prudentis aīe thesaurū suū sollicito
cōseruātis more. moysi cornūta velare
facit. et qdā visu q̄ tū mod est s̄z it̄teiorē
gloriā et mētis ḡuitatē abscondere. Copan
da ē dies instans dia p̄cite ut ex eorum
d̄paciōe l̄ collaciōe suū r̄phende possit mo

nachus pfectu defectu. In oī actu cogi
tatu suo sibi dāi adesse memodt et oē tempus
in q de ipō nō cogitat pdidisse se dputet.

Sit monach⁹ quasi melchisedech sine
p̄re sū nūc sine genealogia. n̄ p̄res sibi
voat super tram ymo vōo se existimet q̄i
et ip̄e de⁹ sol⁹ sit. Tedio affectus dponat
se meditando sup̄ petvā i q̄ lauant^r mor
tū et cogitet apud se quō tractēt^r vsū se
peliendi. nūc in tēpū nūc i faciē vsat.

Quō nūtat apud. cadāt brachia. rigāt
cruca. tibiē iāciāt. quō iduāt^r d̄suāt^r.

Quō deferant^r hūmādi. cōponāt^r
in tūmulo. Quō puluore d̄legant^r
et sempitine obliuione tradant^r.

Est h⁹ bernardi speculū velud
unctio nardi. quō a vermi⁹ vorāt^r
et q̄i face⁹ putrefact^r cōsumū^r. Sūmaq⁹ cū
phūa ē. medita^r mort⁹ assidua. Hac vbiq⁹
p̄reāt secū pōtet. et ietnū nō p̄cabit.

Ecce in primis habem ordinem et mo-
dum viuendi remedium voco pollicetur
assiduitas tenendi capitulum spirituale
superius expressum. Semel ad minus
in ebdomada confiteatur. ut veniam
mereatur de peccatis. et maior ei
detur gratia de vitandis malis Amen.

Dixit a me se charissime
quod necdum a suo pio socio
audiuisset aliquem petisse.
Deiunt quod id istanter tua posuit
deuotio. cui iuste et rationabiliter peccati
aliquid in christi nomine negare non valeo.
formulam honeste vite breui tamen sermo-
ne depingam: quam si in christi amore ut
dilectio exardescens perseuerant fuerit
vis. vitam proculdubio consequeris eternam.

Ergo ab iteriori hoīe ad exteriore ſmo
 pcedat: ita cura tui pūitatis cordiste
 idēmet ſtudere opz. q̄ tui pūitatis
 amator de? illic ſedere taq̄ i celo ſibi
 collocare dignet. ſuxta illd. Celi
 mihi ſedes eſt: et aīa iuſti ſedes eſt
 ſapie. Neceſſe ē iq̄ vigilat̄ itendas
 cogitatioes tuas ad bonū ſp̄ et ho
 neſtū dirigere. vt vix cogitae vlt̄ me
 ditai corā deo ptingas: qd̄ i pſen.
 hoīm dice l̄ face merito erubereſ.
 ſcies q̄ ſicut p̄ vba l̄ facta inoteſc
 hoī. ſic mūmū p̄ cogitatioes aīta
 ſerūtanti ſpiritui. qz qd̄ agūt ho
 mūib̄ dicta. eadē deo cogitatioes.
 De iūgūt cogitatioes hoīm. qm̄ vane
 ſūt. Et ſicut nulla ē ei iūſibil̄ cōtūa.
 ſic oīno nichil p̄z cogitari qd̄ eū lateat.
 Quūis ē em̄ ſmo dei et officariet pe
 netrabilior oī gladio āapiti. ptingēs

usq; ad diuisiōes anime et spūs. compaqui
quoq; ac medullam. et discretor cogita
tionū cordis. **D**ixit tū ihesus qđ semp
i corde: et nūq; imago difiri ab animo
tuo recedat. **H**ic tū sit ab et pot? dulce
do et cōsola^o tua. mel tuū et desiderium
tuū. lō tua et meditatio tua. oro et
cōtemplā^o tua. vita mors et r̄surrectio
tua. **T**emp cogita illū nē positiū in
p̄sepio et p̄anis inolutū. modo i templo
pri a parentib; p̄sentatū. nē fugiētē
in egiptū ibi diu i cetera p̄p̄tate
et idigentia cōmoratē. et inde maris
cū la boē redeūtem. modo i templo au
dicentē doctores et irrogante. q̄ docet
hoies sc̄az. et postea parentib; s̄bditū.
cui iure ois cātua s̄bdit. **D**einde esu
riente i deserto et sitiēte. q̄ p̄anis
vite et fons sapie. q̄ pascat mit lilia.
et implet cō aual b̄ndictioē. **M**odo fa
tigatū ex itinē. sedere sic sup fontem

cū muliercula sola solū loquentem
 totius mundi statū regente. Postea
 factū ī agonia pluris orante et oīa
 oīb' sufficient' ad ministrante. Ab āglo
 etiā ipse q' ē dīcedo et cōsola' āgelozū
 et homī, cōsolatioq' nūllonūm' rea
 piente. Quā ad colūnam totius orb'
 sustentamantū ligatū et flagellatū.
 Spm' (q' est āgelozū splendor) spūis illatū
 palmis ī facie percuss'. spūca corona
 coronatū. cyprus saturatū. Ad ultimū
 cū iugis deputatū. et p' te ī cruce pen
 dente et moriente. atq' spm' suū ī man'
 p'is cōmendantem. Dic nimirū erit
 fasaicul' mirthe dilot' tuis. sicuter
 vbera tua cōmorabi'. Dic de oīb' anni
 etatib' et amantū dūm' dūm' dei tui
 colliga' q' fasaiculū: vt amarū porcin
 lachrymarū tū cōficias. Q' si quando
 ardentissimo xpi amore succēs'. volucis
 cū aplo iā illū cognosce' et nō s' h' carne'

leuab' patū mentis oculos ad victoriā
resurgenti. ad gl'am ascendetis. ad gl'osa
maiestate i' gl'a dei p'ris sedentis atq'
regnantis. que sursum sūt sapiēs. et q'
sursum sūt q'rent. vbi x'p'us ē i' dext'ra dei se
des. **N**ec tū ibi loq'ā facies more: ne
forte diutius seruator maiestatis facis
obruaris a gl'a. **D**ane an' oīa te debe
noueis oīz cordis elatione iactantiam
atq' arrogantia (q' venenatas aspides)
fugere: sciens p'culdubio q' inuidus
ē corā deo oīs q' exultat cor suū. Itaq'
nemine sp'nas nemini nocere nulli
detrahas: et p' x'p'i amore oībz p'desse
coneris. **I**ntantū enā i'fioze acerbis
viliore te nō solū ex itimo cordis affectu
credas: verū etiā nō te dimo p'fuisse.
sed nec te aliquid eē existimes iuxta
illud apli **Q**ui se aliquid eē existimat
cū nihil sit: ip'e se seducat. **S**it p'tea
incess' tu' maturitate plen' q'uis et ho
nestus: v'z nō fractis gressibus ābulēs.

aut scapulas dextrosu at sinistrosu
 vagando no vna ceruice no pminentu
 pectore seu etia idmato capite sup hu
 meru qoia at leuitate redolet at elati
 que sustentant at hypocrisim sapiunt.
Incedens q stans et sedens facie sp
 habeto deorsu euoluens i aro tuo ppl
 uis eo et i puluere reuertens: et cor
 sursum vbi xps e i dextera dei pnsedes.
Euaguanter su nlla curiositate qu
 potius veritate aspicias. **I**nsticia
 aut (marie in conuentu) dissimulare
 te decet. quanda hylaitatem ptendes
 puatim aute nuq vultus in diuersa
 mutetur. **S**i qn cora alijs positus vi
 dere alicuius rei causa facie compulsus
 (vt assolet) no sit risus tuus exausus? **N**a
 iuxta sapientem. **A**mutus corporis et risus
 dentium et gressus hois enuaciat de illo.
Tuis etiam miradu in ipone gaudia
 curis. **N**uq sis otiosus qui at legas
 aut aliqd de sacris scripturis meditas
 l de (qd meli e) ruminas ps. operando

nate

nihilominus iassant qd si fuerit iunctum.
vt semp te diabolus inueniat occupatum.
Nulla enim maligna docuit orositas.
Illas etiā scripturas libenter legas que
sapie g^r xpm tuū magis inflammane
vnt intellectū. Intellige que dico. Dabit
enī tū dñs i oībz intellectū si i sensu co
gitaueris i circūspicione dei. Cū orane
ris nō ipteas aures audietū singul
tib⁹ et suspirijs: sed itente ora deū i
cubiculo cordis tui. Prodeit tū ad de
uotionē cōpunctionēq; obtinendam
si ita sermotus fueris vt pircas man⁹
ad deū lenado etiā tuūpūis voce au
dire possis. Nonūq; ad subleuadū
Attentionē i celū pspicias vt ibi sit
cor tuū vbi xps ē i dextera dei sedes. Ab
orōe iterū reuertēis ad lationē et ite
lō cū fastidiū sō moueit ad orōē redē.
Consortia iuuenū (et maxie allozū
qui imberbes sūt) inquatū potēis de
uita. Nūq; alicui oclm i facie figas.

Sicut ad cruce sic accidas ad cibū. idē
 nūq̄ voluptate sed nūctate pascaris.
 et fames nō sapor pūocet appetitum.
 In glariatatem i refatione fuge. et
 cōtate ego contentus scās q̄ caro pas
 anda ē: et extingueda sūt vitia. Si qñ
 aliquid sup̄ appōnit: tam̄ diuinitus
 paratū accipe illud. h̄ tñ habes i aō
 sē et voluntate vt tantū l̄ magis altē
 apponatur. Bone prudentie tue mo
 dū: ne tñ sapiēs videaris. Semp̄ et
 vbiq̄ atq̄ i oibz opibz time: ne forte
 credas in aliquo. Hinc b̄s Joh v̄ge
 bar (inquit) oia opa mea: scās q̄ nō
 parces delinquenti. Cū ad stratum
 lass⁹ deuenis: te honesto mō iacendo
 cōponas: n̄ resupinus iaceas: nec
 gemia leuando calmanes iūgas ad
 tibias. Q̄ si forte luxurie te pompa
 cōcussit recordare dilectū tuū positum
 in dolorib⁹: et vniū sū stratū suū v̄sa
 tū i infirmitate eius. h̄ dices i corde
 suo. De me p̄ndet i quatuor: et ego

voluptati operā dabo. Sicq̄ iuoca
to noīe saluatoris: i geminando sepe
noīe salutis: assabit tunde (deo suc
currente) quassatio. Ruminatē psal
mos somnū te occupet: ut i sopno so
nues te dicā ps. Cū surrexeris ad vigi
lias lauda creatore tuū. et oibz viti
b̄ tuis ad et laude redemptoris exalta
voce tuā i fortitudine. Postremo pū
rissimū q̄ se christi amore habeto:
nil p̄t ipm̄ amare memeto. Prolixū
q̄ putauerā descripsi tibi q̄ ipse age
nequeo. i te adimplere desideras. quod
i me deesse cognosco: quia p̄fectū tuū
meū gaudiū et corona ē in dño.

Finis.

N plene vis assequi qd̄ iſedis.
 duo ſūt tibi neceſſaria. **P**rimū
 ē vt ſubtrahas te ab oib⁹ ca
 ſitoris 20b⁹ et terreis: vt
 nihil de eis cures ac ſi nō eēt. **S**ecū
 vt ita te deo deo: vt nihil dicas vel fa
 cias niſi qd̄ credidēis firmit̄ placere
 deo. **S**ecū aut̄ aſſequis h̄ mō. Oib⁹
 modis q̄b⁹ potes te vilifica. te nihil
 reputando eē: ſ; credas oīes hoīes
 eē bonos et meliores te. magisq̄ pla
 cere deo. **Q**uocūq̄ audis vel vides
 i religioſis p̄ſoīs: puta bona itenāōe
 dici vel fieri. etiā ſi cōtraria videāt.
Rā hūana ſuſpicio facile fallit. **N**ul
 li diſpliceras. **N**ihil vnq̄ de te loq̄ri
 qd̄ laudē iportet q̄tūcūq̄ ſit familia
 ris ille cū q̄ loqueris: imo pl⁹ labora
 relare v̄tutes q̄ vitia. **D**e nullo p̄ſ
 ſimiliter loquaris (q̄tūcūq̄ ſit verum
 vel maīfeſtū) niſi i cōfeſſioe: et h̄ vbi
 nō potēs alit̄ maīfeſtāe p̄ctz̄ tuū.

libentius accomoda aure tuā cū aliq̄s
laudat: q̄ vituperatur. Cū loq̄ris vba
tua sit rara vca p̄derosa: et de deo.
Si scilicet loq̄t tecū. et vana p̄ponit:
q̄ntius potes succide smone. et trās
feras te ad ea q̄ dei sūt. Quicquid
cōtingat tibi. vl̄ aliq̄: q̄ntiūq̄ cōuictō
nō aures. et sic aduſū nō tristes: si est
p̄specū nō letetis. sed totū nihil puta
et lauda deū. Sollicitudinē adhibe
q̄ntiūq̄ potes: vt vilitati tue sedul̄
intendas. Fuge loquutoia q̄ntū potes.
Noli ē em silere: q̄ loq̄. Post cōple
torū nō loqueis: quousq̄ finita sit
missa sequentis die: nisi cā maxima
ituenit. Cū vides aliquid qd̄ tū dis
plicet. vide si h̄ ē i te. et abscede: si vō
vides aliqd̄ qd̄ tū plac̄. vide si h̄ ē in
te. et tene. si nō ē assume. et sic erūt tū
oīa i speculo. De nulla re murmū
res cū aliq̄ (nū credideis p̄desse) q̄ntū
cūq̄ sit graue qd̄ habes. Nūq̄ p̄tinat

aliquid affirmes l' neges: sed sit tue
 affirmatiões et negatiões dubitaciõis
 sale condite. **N** eadymnis sp' absteas:
 videas vco raro. et cu paucis p'stes os
 tuu. **B**reuter i oib9 dicti tuis sic te
 habeas: vt sint ita que dubia dimit
 tant. **D**ecundū assequeris h' modo.
Oroib9 cu magna deuotiõe itendas:
 et eas dicere labora hois debitis. et quod
 offero i orõne remmissalis i corde. **E**t vt
 ea q' legis cõfirmes diliget' recogita et
 eoz imagineis statū in q'ru' memoria
 hec dixeris. **I**sta tria semp i mēte ha
 beas: quid fuisti | quid es | et quid eris.
Quid fuisti. qz sperma fetidū: qd es.
 qa vas stercorū: quid eris. qa esca vniu
Dilit imagineis eoz peās q' fut i ifer
 no. et q' nūq' finiēt. et q' q' modica delec
 tatiõe. tanta mala patiūt'. **D**ilit ima
 gineis glaz paradisi. et q' nūq' finiēt. et
 q' breuit et cito acqrit. et q' luct' et do
 lor poterit eē ill' q' p' pua re tātā gloria

amiserunt. **C**ū habes aliqd qd tū displicet. l' times h're: cogita qd si tu esses i inferno. et illud et quicquid nolles h'eres. **E**t cū habes aliquid quod tū placet l' optas h're: cogita qd si eēs i paradiso. h'eres illud et quicquid velles. **S**i aut i inferno eēs: nec illud nec aliud qd velles h'eres. **C**ūcūq; ē festū aliuū scti: cogita de illo q̄ta sustinuit p̄t' deū. qz breuia: et q̄ lia adeptus ē. qz eterna. **D**ilig' cogita qz trāseūt bonoz tormenta maloz gaudia. **H**i cū istis tormētis adepti sūt glaz et̄na: et isti ex idēbitis gaudiis et̄na penā. **C**ūcūq; te vincat acedia: accipias h' septū et imagineis h' oīa diligēter. **E**t cogita de tye qd sic perdis. qd illi q' i inferno sūt darent totū mūdū (si h'rent) p' eo. **C**ū habes aliquas tribulationes: cogita qd illi q' sūt i paradiso carent eis. **D**ilig' cū habes aliquas cōsolatiōes: cogita illos de inferno carere eis. **O**mni die vadis iacere. examina diligēt' qd cogi

Oratio deuota ad Deam genitricem

Ad sanctitatis tue pedes dulcissima Virgo ²⁰⁹
maria corde prostratus et corpore supplex oro
ut aliquid a te rogare me doceas quod te audire
et filium tuum exaudire delectet. Indignus sum
gratia et minor cunctis miserationibus peccatis
obstantibus a te sanctissima audiri et a filio
tuo benedictissimo exaudiri non mereor. Noli me
ad te clamantem et vitam emendare cupien-
tem pia repellere, que manum gratiæ
tuæ porrigere soles ad te suspiranti. Memora-
re piissima non esse auditum a seculo quem
quam ad tua currentem prostratum, aut tua
penitentem suffragia a te derelictum. Tali
animatus confidentia ad te virgo virginum
maria fugio ad te curro ad te venio coram
te gemens ac tremens assisto. Noli virgo
immaculata a me peccatore faciem tuam
abscondere sed ad me clementer attende.
Noli mater verbi verba mea despicere
sed audi propicia, et exaudi verba oris
mei. Noli mater omnium ab omni benigni-
tate tua me excludere, sed benigne fac

mecum propter nomen tuum. **Noli** male
gratia filij tui gratiam mihi denegare, sed
gratifica me gratia ipsius quem gratia plen
genuisti. **Noli** stella maris aberrare me a
viaticis diu permittere sed splendoris tui
directione erue & me a caligine peccatorum.

Noli porta cali ob peccata mea iugiter
obsecari sed reporta me ad portum
gratia a qua ingratus exiui per quam
tu mundo vitam et salutem reportasti.

Noli regina gloria ob tue celsitudinis
gloriam mei peccatoris obliuisci sed
memor ego fragilitatis meae et adiuua me
propter magnitudinem gloriae tuae.

Immo noli regina misericordiae in me
misero peccatore antiquae misericordiae tuae
nomen amittere, sed secundum multitu
dinem miserationum tuarum miserere.

Noli queso clementissima aures tuae
pietatis ob ingratitudinē meam ad

clamorem meum claudere. Noli misericordes
tuos oculos a me spes miserorum auertere
Noli solitam pietatis manum retrahere
Sed tolle quod metuo, agere quo careo,
indulge quod offendo. Salve me saluatric
Redime me redemptrix peccata mea 210
grauant me mundus inuoluit me caro
premit et inquinat me hostis insidiatur ut
rabiatur me, hora mortis et sententia
iudicis terrent me. Peccata habeo
merita nescio. Sed tu et adiutrix fortis
in tribulationibus adesto doloribus
meis et tantis consule periculis aliud
enim refugium nescio post filium tuum.
O benignissima peccata mea dele a
mundo me absolue. Cor liquefacito
spiritum humilia, carnem castifica
In bono propositum meum firma.
Hostem remoue redde mihi innocen
tiam uitae, reduc me in sinum gratiae

rege me ne ruam in mortem animam
et obprobrium fame et si cecidero
erige me mores actus et vitam
meam corrige, in omni aduersitate
adiuua me. In cunctis agendis dirige
me. Dea placita doce me. Optine
mihī spatium et locum penitentię
In hora mortis mee clemens mihī
ad esse digneris, tremendam iudicis
sententiam in mansuetudinem conuerte
Perduc me ad beatę visionis premium
regnum glorię et almę trinitatis
faciem sine fine felicitatis perfruendā
mihī placabilem ostende pia virgo maria
Sancta dei genitrix virgo semper maria.
Intercede pro nobis ad dominū Iesū Christū.

Fragilitatis nostrę defectum suppleant
quęsumus domine merita beatissime
genetricis tuę veneranda cui precebus

ut saluti necessaria petamus nos doceas
et clementer nobis petita concedas. **III.**
qui cum deo patre et spiritu sancto viuis et regnas deo

O piissima sancta maria in tuam
misericordiam et clementiam comendo
me hodie, peto et pax sit illa super
me que tecum fuit quando genuisti
deum verum et hominem verum,
presta queso ut sic sim hac die de
omni tempore vite mee securus ab
omnibus malis periculis corporis
et anime sicut tua sanctissima
virginitas fuit clausa ab omnibus
viris amen.

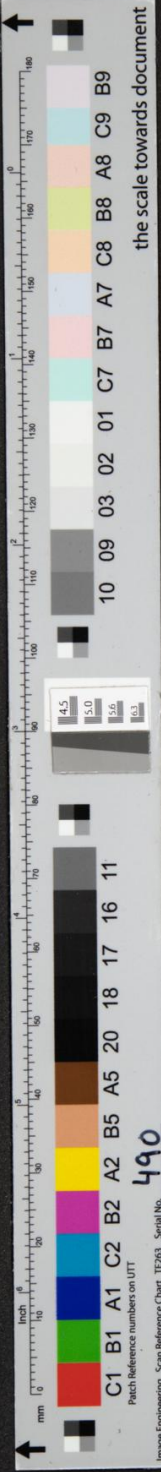
---

*Indulgencia
plena*

the scale towards document

is noc doceas
concelas 211
viug et reonaidog
a in tuam
iam comendo
illa super
ando genuisti
em verum
yac die de
securus ab
s corporis
sanctissima
omnibus

luz...
...